

VLINDERMEISJE

Pim Torn

Vlindermeisje

LITERAIRE THRILLER

© 2018 Pim Torn
Uitgegeven via Brave New Books
Foto auteur Willemijn van de Woestijne
Citaat © Toon Tellegen, *De werkelijkheid*, 2014

ISBN 9789402178357

vlin·der, (de; m; -ers)

1. insect met volkomen gedaanteverwisseling

Ik denk aan God
in een afgeprijsde, lichtblauwe zomerjurk

TOON TELLEGEN

Tussen hoog, met prikkeldraad besloten hekwerk, liep een meisje. Het parkeerterrein dat zich binnen de omheining aan weerszijden van haar uitstreekte, was door de regen schoongeveegd en lag er glinsterend en verlaten bij. Hier en daar stonden potten met in ludieke vormen gesnoeide struiken, in een halfslachtige poging de bijna voelbaar in de lucht hangende autoriteit een tegenwicht te bieden.

Twijfel nam van het meisje bezit terwijl ze verderliep. Nu kon ze nog terug. Rechtsomkeert, en het leven zou doorgaan alsof het idee niet eens in haar was opgekomen. Dat ze nog geen kwartier geleden de klas zowat was uitgehold, was nu moeilijk meer voor te stellen, en de aarzelende tred die van die drift was overgebleven werd alleen nog maar aarzelender naarmate de muren groter werden, de ingang dichterbij kwam.

“Dat meisje is niet komen opdagen.”

Zou hij bij dat bericht onverschillig zijn schouders ophalen en haar in het volgende moment alweer vergeten zijn? Of zou aan de andere kant van de muren een hart in hetzelfde tempo tekeergaan, in spanning afwachtend voor wat komen ging, woorden en zinnen oefenend. *“Het spijt me. Woorden kunnen niet beschrijven hoeveel het me spijt. Als ik terug zou kunnen gaan...”*

En toen stond ze binnen, en was het voor nog meer denken te laat.

“Ben je alleen?”

De vrouw achter de balie keek met een opgetrokken wenkbrauw van identiteitskaart naar haar, en weer terug.

“Ja.”

“Oké, geen probleem.” Een glimlach doorbrak de verwondering die zojuist nog op haar gezicht had gespeeld. “Loop maar door.”

Het meisje knikte, haalde diep adem alsof ze moed uit de lucht probeerde te halen, liep een gang door en betrad een nieuwe kamer.

“Als je iets voor hem hebt meegenomen, kan je het hier leggen. We zullen zorgen dat ‘ie het krijgt.”

“Nee, ik heb niks. Alleen m’n rugtas.”

“Zet maar neer. Heb je verder iets van metaal?”

“Nee. Of wel, m’n oorbellen.”

Haar vingers trilden bij het uitdoen.

“Dan mag je hier doorheen lopen.”

Hoorde ze zijn hart door de muren heen bonken of was dat slechts verbeelding? Ze verstijfde toen het nijldige gepiep van de metaaldetector door de ruimte sneed.

“Stom, sorry, m’n telefoon.”

“Geeft niet. Probeer het nog eens.”

Geen piep dit keer.

“We zijn er gewoon bij hoor.”

Een geruststellend klopje op haar schouder.

“Sorry, wat?”

“Dat we erbij zijn. Gaat het wel goed?”

“Ja, het gaat prima. Is hier ergens een wc?”

“Hier de deur door, om de hoek. Over vijf minuten begint het bezoeken.”

“Bedankt.”

In de toiletspiegel bekeek ze zichzelf, bedacht - niet voor het eerst - hoe anderen haar zouden zien. Ze bezat een knapheid die haar de titel *‘mooiste meisje van de klas’* verschaftte, al ontging haar dat, zag ze het niet, de ontluikende jonge vrouw die zelfs nu, of juist nu, eigenwijs de wereld inkeek. Haar lippen waren beslist die van een vrouw. Het waren de lippen waar zaterdagavond een jongen op gekust had. Een klas hoger. Toch was hij zenuwachtig geweest, waren zijn handen beverig en onbedreven onder haar

shirtje gegaan alsof het het demonteren van een tijdbom betrof, en was het daarbij gebleven. Toch had ze niets van zijn stunteligheid gemerkt. Het ontging haar, ze zag het niet.

Al zoveel vrouw en nog zoveel kind.

Ze gooide haar haar naar voren, bracht het bij elkaar, maakte een staart. Eén vraag zou ze stellen. Eén vraag was genoeg.

Haar therapeuten hadden altijd gezegd dat ze dat moest doen wat ze zelf het beste vond. *“Wat vind je er zelf van?”* vroegen ze. *“Wat voel je echt? Ben je boos? Wat zou je tegen je vader zeggen? Wat zou je tegen hem zeggen? Een kopje thee? Limonade? Ik heb er geloof ik nog wel wat bij. Hier, een chocolaatje. Ga rustig zitten. Vertel je verhaal. Ik luister. Ik heb de tijd. Ik word toch per uur betaald.”*

Twaalf klotejaren lang.

De vijf minuten waren voorbij. Al lang voorbij. Of misschien ook niet. Vertraagde de tijd binnen deze muren immers niet tot iets dat nauwelijks leven meer te noemen was?

Het meisje begaf zich naar de bezoekerszaal.

“Je mag hem niet aanraken of hem iets overhandigen,” beet één van de bewakers haar nog toe voordat ze onwennig plaatsnam. Ze voelde klam zweet, bracht haar handen als in gebed bij elkaar, sloot even haar ogen. Niets denken, dacht ze. Niets denken.

“Lotte?”

“Je weet wie ik ben,” constateerde ze.

Hij was niet mooi, niet lelijk, niet angstaanjagend, niet breed gespierd, niet ruig behaard, niet degene die hij had moeten zijn. Ze zag iets in zijn ogen wat misschien een lichte droefenis was. Als van een oude man; iemand die de wereld had gezien, en moe was. Voorgoed moe.

“Ik had je naam doorgekregen. Je achternaam. Ik herkende je achternaam.”

Ze slikte, dacht aan de vraag die ze zou stellen.

“Ik had je niet verwacht,” ging hij verder. “Nooit. Maar nu ben je er toch.”

“Ik ben gekomen om je iets te vragen.”

Hij sloeg zijn blik neer.

“Waarom? Waarom heb je het gedaan?”

Anne

Wie de buurt waarin ik woonde in vogelvlucht zou overvliegen, zou, naar beneden kijkend, het zicht hebben op een onsamenvattend labyrint van straatjes en steegjes, waartussen dicht opeengepakte huizen en flatgebouwen vochten om de ruimte. Onmiskenbaar waren zij bestemd voor de allerarmsten. En te midden van de verweerde dakpannen, door vocht geteisterd beton, verroeste televisieschotels en smalle balkons, waar kledingstukken aan lijnen hingen te drogen, was mijn tuin. Een klein stukje grond, omsloten door de beklemmende grauwheden en mistroostigheid die de buurt bestempelde als een bloem die was ontsproten in een barst tussen het asfalt.

Ik noemde het de vlindertuin. Want in de zomermaanden, als de bloemen in de tuin uitbundig bloeiden, en alles om me heen iets minder grijs was dan anders, kwamen de vlinders. Ik had me altijd afgevraagd waar ze vandaan kwamen. Waar ze woonden. En vooral: hoe ze de tuin ieder jaar weer wisten te vinden.

Ik weet nog goed hoe ik urenlang op een kaal plekje tussen het groen kon liggen terwijl ik mijmerend naar de vlinders staarde en de geur van de avond en de bloemen opsnoof.

Al fladderend van bloem tot bloem transformeerden ze voor mijn ogen in elfjes als van de illustraties in een oud sprookjesboek, en voor een moment waande ik me in een andere wereld. Even vergat ik alles wat me gevangen hield, stelde ik me voor hoe het zou zijn om weg te kunnen vliegen. Om alles achter te laten, met de vlinders mee te gaan.

Ik huilde nooit. Het was pas veel later dat ik me afvroeg waarom niet. Er was immers alle aanleiding tot huilen. Maar

zelfs toen mijn moeder stierf, hield ik mijn tranen in. En toen de vlindertuin voorgoed uit mijn leven verdween, beet ik op mijn lip totdat ik bloed proefde, maar ik huilde niet.

Ergens in de tussentijd kwam de dood bij me langs, nestelde zich in mijn geest, vroeg waarom mijn lichaam niet meeding.

“Waar wacht je op?” sprak de dood. “Waarom kom je niet? Wat is hier? Wat heb je hier te zoeken?”

Ik negeerde hem, hoe hij ook gelijk mocht hebben, doodde tijd, leefde levenloos en huilde niet, tot de dood - van ongeduld, of omdat hij wel iets beters te doen had - opvloog. Voor even dan.

De ochtendzon drong nauwelijks door tot het pad onder de kruinen, alsof daar beneden iets was waar het licht liever niet wilde komen. Het bleef bij een dun schijnsel dat van tussen de kale takken - hoewel niet van harte - tevoorschijn was gekomen, aarzelend getuigend van een nieuwe dag. Over het pad trippelde een hondje, opgewekt kwispelend, zijn tong uit zijn bek. De man die achter het beestje aanliep, sloot genietend zijn ogen. Een zeldzaam mooie winterdag. Er waren momenten in het leven waarin alles, al was het maar voor heel even, volmaakt leek te zijn, alsof er in een flits verkeer werd verbonden met de hemel. Misschien was dit wel zo'n moment, bedacht de man, die zijn gezin en het eentonige dagritme dat zijn leven leidde, tussen de stammen en takken had weten te ontvluchten.

Plotseling schrok hij op van een hysterisch geblaf, kon nog net zien hoe zijn hond gepaard met een uitstoot die het midden hield tussen janken en grommen in de kale struiken verdween. De man bleef wachten; het zou niet de eerste keer zijn dat het jonge beest iets opmerkte: een wegschietend knaagdier, vaag geritsel, of het ging gewoon zijn fantasie achterna. Terwijl de minuten voorbij kropen, verweet hij zichzelf de hond nog geen naam te hebben gegeven. Een maand geleden had hij het dier aan zijn vrouw en kinderen cadeau gedaan in de hoop zijn frequente afwezigheid vanwege het werk een beetje goed te kunnen maken. Af en toe nam hij het dier mee bij zijn ochtendwandelingen, maar daar bleef het bij. Een naam had het niet, niet voor zover hij wist ten-

minste. Dat kwam nu slecht uit aangezien hij het dier niet meer terug kon roepen.

Dan maar wat anders. Hij floot op zijn vingers, en als reactie kreeg hij een korte, harde blaf, die van verrassend dichtbij klonk. Hij schatte de afstand op niet meer dan een paar meter van het pad vandaan, maar struikgewas onttrok de plek aan het zicht. Zijn stijgende ergernis onderdrukkend begon hij zich moeizaam een weg te banen in de richting waarvan het geluid had geklonken. Max. Was Max een goede naam? In ieder geval kort. En makkelijk. Bij gebrek aan alternatieven die met deze naam zouden kunnen wedijveren, besloot hij de hond bij deze Max te doen.

Hij boog de laatste takken opzij en kwam terecht op een kleine open plek. Daar zat Max. Hij hijgde nog na van de korte spurt, of van de opwinding, of allebei, en keek zijn baasje afwachtend aan. De blik van de man gleed van Max' kop langzaam naar beneden, naar iets dat voor de poten van de hond half uitgegraven aan de oppervlakte van de bosaarde was gekomen. Een witte, met aarde besmeurde hand stak uit de grond en reikte naar de hemel, de vingers krampachtig uitgestrekt, als in een laatste poging om de onherroepelijke dood te ontvluchten.

Jesse

Heden

Op de één of andere manier gaf het breken van de wolken me voldoening. De regen stortte zich zo overdadig over me uit, dat het leek alsof God zelf nu ergens aan die hemel om me treurde. Toch wist ik dat ik alleen was; reddeloos en inmiddels doorweekt, terwijl het donker me van alle kanten insloot. Ik zou kunnen zeggen dat ik op dit moment volmaakt ongelukkig was. De gedachte dat er niets meer was om te verliezen, zorgde voor een bepaalde verlichting, en het leek alsof ik hiernaar had verlangd. Het moment waarop de bodem was bereikt. Dat het simpelweg niet ellendiger kon worden. Zo voelde het. In wezen was er niets veranderd, maar dat gegeven drong nu niet tot me door. Nuchtere gedachten moesten achteraan de rij aansluiten waar ze nog even met snel afnemend geduld zouden staan blijven wachten, om het niet veel later op te geven.

Voor me doemde een verlaten bushokje op. Ik liep ernaartoe, zakte op het bankje tussen de glazen wanden neer, haalde een pakje sigaretten tevoorschijn. Het was nat en verkreukeld. Slechts één sigaret zag er nog enigszins rookbaar uit. Bij het aansteken trilden mijn vingers. Ik inhaleerde diep en gretig. De regen tikte, de nicotine tintelde, en voor het eerst deed ik een poging de wanorde in mijn hoofd weer meester te worden; alles wat er door me heenging terugdringen, onderdrukken, blokkeren.

Het leek op wat ik probeerde als ik in het bos op zwijnen ging jagen, en heel even was het zelfs alsof ik het zachte mos onder

mijn lichaam voelde, de kolf in mijn schouder gedrukt. Geen enkel ander geluid dan het geruis in de bomen en het gekwetter van de vogels in de takken.

Ik sloot me af van de wereld om me heen, de geluiden, het mos, terwijl al mijn concentratie naar het doelwit ging. Nietsvermoedend wroette het dier in de modder. De laagstaande middagzon deed zijn vacht glanzen. Een kleur als die van honing, goud.

Plots staakte hij het wroeten, draaide zijn kop met een ruk naar me toe. Zijn onschuldige blik raakte me niet. Medelijden was iets van lang geleden, of misschien wel iets dat er nooit was geweest. Macht. Dat was wat ik voelde nu ik de grote kop met de platte snuit in het vizier had, en ik me realiseerde dat het dier met een enkele haal aan de trekker levenloos zou neervallen. Het gaf een bijna goddelijke macht. De macht over leven en dood.

Maar toen ik daar zat, in een hoek gedreven door de regen en het donker, verstrikt in een kluwen gedachten die ik niet denken wilde, en met niets anders dan een laatste sigaret, wist ik dat de rollen waren omgedraaid. Nu was ik de prooi.

Iets zei me dat ik alert moest blijven. Alsof het gevaar opeens een gestalte had gekregen en ik hem voelde. Ik hem hoorde. Ik hem zag. Voor me, ergens in die gapende duisternis, lichtte een paar ogen op, weerklonk een zacht gegrom. Dat was het laatste wat ik waarnam voordat ik wegviel.

Het was gestopt met regenen toen ik opschrok van het ronkende geluid van een auto, gevolgd door dichtslaande portieren, zware stappen, ruisende stemmen als uit een portofoon of een ontstemde radio. Ik hield mijn handen voor mijn ogen om me te beschermen tegen de felle lichtbundel die in mijn gezicht scheen, tot er iemand een stap dichterbij deed en zich voor me door zijn knieën liet zakken. Hij vroeg of ik Jesse Steen was. Ik herinnerde me weer dat ik inderdaad zo heette, en ik rook zijn adem: een mengeling van scherpe mint en zwarte koffie. De rest van zijn woorden vervlogen in kleine wolkjes stoom.